

การบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหาร ทางตะวันตกและตามหลักการทางพระพุทธศาสนา

Management of Public Sector Organization Which Succeeded in Accordance With West Administration and Buddhism Principles

ฉัตรชัย แนวพญา*

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการทางตะวันตกและตามหลักการทางพระพุทธศาสนา เพื่อหาคำตอบประกอบการบริหารจัดการองค์การภาครัฐตามหลักการทางตะวันตกและตามหลักการทางพระพุทธศาสนา และ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์การภาครัฐตามหลักการทางตะวันตกและตามหลักการทางพระพุทธศาสนา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนัก/กองของเทศบาลตำบล และอบต. พนักงานเทศบาล (ข้าราชการ) พนักงานจ้างของเทศบาลตำบล และอบต. จำนวน 310 คน เครื่องมือใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการทางตะวันตก ระดับบุคคล มีการถ่ายทอดเทคนิค วิธีการทำงาน ระดับกลุ่มหรือทีมงาน มีการเรียนรู้ คิด วิเคราะห์ ร่วมกันระหว่าง

ผู้ร่วมงานเพื่อหาแนวทางการทำงาน ระดับองค์การ สามารถปรับตัวและพัฒนาการทำงานจนเป็นที่ยอมรับของสังคม รูปแบบและวิธีการดำเนินการ ผู้บริหารทำโครงการไปขยายให้ผูปฏิบัติงานและมีการกำหนดตัวบุคคลในการทำงาน แนวทางการบริหารจัดการองค์การภาครัฐตามหลักการทางพระพุทธศาสนา ด้านลึกลง ผู้บริหารรักษาระเบียบ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงาน ด้านทฤษฎี ผู้บริหารได้ส่งเสริมพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ ด้านขั้นดี ผู้บริหารมีความอดทนต่อความยากลำบาก ด้านจาคะ ผู้บริหารองค์การนำหลักธรรมมาภิบาลมาใช้ในการปกครองเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการองค์การภาครัฐตามหลักการทางตะวันตกและตามหลักการทางพระพุทธศาสนา การบริหารงานหรือการจัดการองค์การมีความจำเป็นต้องใช้ศาสตร์ในการบริหารงาน การพัฒนาองค์กรให้บรรลุผลตามเป้าหมาย จึงมีหลักการบริหารสมัยใหม่เข้ามาเป็นกลยุทธ์ ในขณะเดียวกันก็นำหลักการในทางพระพุทธศาสนามาผสมผสานและประยุกต์ใช้กับหลักการบริหารจัดการ

*หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

สำหรับปัญหาหรืออุปสรรค ความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์การภาครัฐตามหลักการบริหารทางตะวันตก จำเป็นต้องอาศัยวิทยาการด้านการจัดการบริหารเข้ามาสนับสนุนองค์กร เพื่อเสริมพลังการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (บุคคล) ขององค์การอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์การภาครัฐตามหลักการทางพระพุทธศาสนา ผู้บริหารองค์การต้องนำหลักธรรมมาภิบาลมาใช้ในการปกครองเพื่อนร่วมงาน มีการให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานทุกฝ่าย มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลหมู่คณะด้วยความมีเมตตาอารีต่อบุคลากรในองค์การ มีความมุ่งมั่น เสียสละเพื่อประโยชน์ขององค์การเป็นสำคัญ

คำสำคัญ : การบริหารจัดการองค์การภาครัฐ/ตามหลักการบริหารทางตะวันตก/ตามหลักพุทธศาสนา

Abstract

The study aims to learn enterprise management factors of successful public sector based on the principles of Western and Buddhist way. To find a public sector organization management elements based on the principle of the West, and by the way Buddhism and to develop a model of management of the public sector organization on the West and on the Buddhist path, for example: Group < b.16 > Undersecretary Municipality. Head of municipal funds and local/municipal employees (civil servants), the employment of the staff and the local municipal. The number of people using the tool 310 queries scale estimates the 5 levels and the structured interviews, statistics, data analysis, which is used

to include the value of the frequency and average value per cent deviation.

The results showed that the public sector organization management factors in success according to Western principles. There are people on technical level. How to work with a team or group level, to learn to think, analyze, shared between colleagues to find ways of working can be adjusted and the enterprise development work until it is accepted by the society. The format and method of action to expand project management, workers and people working determined the guidelines for the management of government agency according to the Buddhist way. The pledge of honor Executives maintain the regulations. As their colleagues and the theme Executives have been promoting the development of self and co-workers on a regular basis. The Paula Executives have endured difficulties. The Java Enterprise release management? Good governance in Government colleagues, the relationship between public sector organization management principles to the West, and according to Buddhist way. Management or organizational management, it is necessary to use science to management. The development of the Organization to fulfill the goal. Therefore, the principles of modern management as strategy. At the same time it brought in Buddhist principles mixed and applied to the management principles.

For problems or obstacles. The success of the management of the public sector organization based on the principles of Western management.

Requires administrative access to management science support organizations to enhance energy performance manage. The effectiveness of human resources development-(person) of the enterprise and continued success in the management of government organization according to Buddhist way. The Executive Agency must present coming of governance in Government colleague. There is encouragement in the work of colleagues in all parties. A good relationship with generous assistance to aid groups with people in the Organization have mercy arena here is committed for the benefit of the Organization as a sacrifice voucher. .

Keyword: Public sector management under the principles of Western administration and principles of Buddhist

บทนำ

ภายใต้ยุคแห่งกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ อย่างเป็นพลวัตและไร้ขีดจำกัด และมีความเข้มข้นรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สภาพสังคม การเมือง การปกครอง และ เทคโนโลยี ระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศมีการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ที่อาศัยความทันสมัยของเทคโนโลยีมากขึ้น สังคมมีลักษณะเป็นสังคมบริการ และสังคมสารสนเทศที่มีปัจจัยทางด้านความรู้ และสารสนเทศเป็นทรัพยากรสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพทางการบริหารปัจจุบันหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน ได้มีความพยายามและมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพเพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ได้นำระบบมาตรฐานคุณภาพและเครื่องมือทางด้านการบริหารต่างๆ เข้ามาใช้ในการปรับเปลี่ยนการบริหาร

ซึ่งมีรูปแบบการบริหารทั้งที่เป็นแนวคิดทางซีกโลกด้าน ตะวันตก และซีกโลกด้านตะวันออก นำมาประยุกต์ เป็นแนวคิดในการบริหารจัดการแนวใหม่ที่เน้นการบริหาร งานทั้งเชิงคุณภาพและการบริหารงานเชิงกลยุทธ์เพื่อความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สิ่งสำคัญจะต้องมีความสอดคล้องกับความคาดหวัง ความต้องการของผู้รับบริการ และทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งในปัจจุบันการบริหารจัดการแนวใหม่ที่เน้นการให้ความสำคัญกับคุณภาพในทุกภาคส่วนขององค์กร เป็นแนวคิดที่สามารถใช้ได้กับทุกขนาดทุกประเภทขององค์กรโดยกำหนดเกณฑ์การดำเนินงานเพื่อความเป็นเลิศในการบริหาร เพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการที่มีคุณภาพสูงและเกิดความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ พัฒนาขีดความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการสู่มาตรฐานโลก ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิเคราะห์ แนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการตามหลักการทางตะวันตก และแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการตามหลักการทางพระพุทธศาสนา เพื่อที่จะได้นำมาหาความแตกต่าง และความเหมือนในวิธีการบริหาร รวมถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ของการบริหารจัดการ และเพื่อเป็นทางเลือกของผู้ที่จะก้าวเข้ามาดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารมืออาชีพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับความสำเร็จการบริหารที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารตะวันตก และหลักพุทธศาสนา
2. เสนอแนะการสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารตามหลักการทางตะวันตก และตามหลักการทางพุทธศาสนา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยต้องการศึกษาระดับความสำเร็จการบริหารที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารตะวันตก และหลักพุทธศาสนา เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับ

ความสำเร็จในการบริหารองค์การ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วิจัยเชิงปริมาณเลือกใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นข้อคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์การภาครัฐตามหลักการบริหารตะวันตก และหลักพุทธศาสนา มีการอธิบายความหมายของค่าระดับคะแนนข้อความที่ใช้ในการตอบคำถามอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้ระดับความสำเร็จตามหลักการบริหารและนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนแรกตัวแปรอิสระการบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักทฤษฎีธรรม 4 ตามหลักการทางพระพุทธศาสนาประกอบด้วย ด้านสังฆะ ด้านทมะ ด้านขันติ และด้านจาคะ ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารทางตะวันตก ประกอบด้วย ด้านระดับบุคคล ด้านระดับกลุ่มหรือทีมงาน ด้านระดับองค์กร และด้านรูปแบบและวิธีการดำเนินการสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ศึกษาเอกสาร (Documentary research) โดยการค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูล และศึกษาจากเอกสารทางด้านวิชาการ หนังสือ วารสาร บทความ รายงานการวิจัย ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำรวจ โดยวิธีการสัมภาษณ์ เป็นการใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จะใช้การบันทึกเสียง ระยะเวลาการสัมภาษณ์ตลอดจนการจดบันทึก ขณะผู้วิจัยจะจดบันทึกคำพูดที่สำคัญ (Key word) โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สังเกตการณ์ปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ และยังสามารถทำการสังเกตสภาพแวดล้อมในพื้นที่ขององค์การภาครัฐที่ได้ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัย

พบว่า การบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารทางตะวันตก ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าระดับบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.50 รองลงมาได้แก่ ระดับกลุ่มหรือทีมงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และระดับองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รูปแบบและวิธีการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

การบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารทางพุทธศาสนา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทมะ (การฝึกตน ควบคุมจิตใจตนเอง แก้ปัญหาตนเองให้ก้าวหน้า) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.49 รองลงมาได้แก่ ด้านขันติ (ความอดทน ขยันหมั่นเพียร เข้มแข็ง ไม่ท้อถอย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และด้านจาคะ (ความเสียสละ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือไม่เห็นแก่ตัว) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านสังฆะ (เชื่อตรง ซื่อสัตย์ จริใจ พุดจริงทำจริง) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

ผลการศึกษา การบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารทางตะวันตก พบว่า ระดับบุคคล มีประสบการณ์ความชำนาญในการทำงานมีการถ่ายทอดเทคนิค วิธีการทำงาน ผลงานที่ภูมิใจ ให้เพื่อนร่วมงานรุ่นหลังๆ เพื่อเป็นการแบ่งปันความรู้ต่อกัน มีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานที่ต้องทำหรือรับผิดชอบ เพื่อให้มีความรู้อย่างชัดเจนก่อนทำงานนั้น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้วิธีการทำงาน ระหว่างคนที่ทำงานในหน่วยงานของท่านและหน่วยงานอื่น พยายามเรียนรู้การใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อให้เกิดความชำนาญมากขึ้น พยายามนำองค์ความรู้วิธีการทำงาน ความคิดใหม่ๆ มาเผยแพร่ ในรูปของเอกสารหรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ระดับกลุ่มหรือทีมงาน มีการเรียนรู้ คิด วิเคราะห์ ร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานเพื่อหาแนวทางการทำงาน พัฒนางาน มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสร้างทีมงานให้ปฏิบัติงานร่วมกัน ในหน่วยงานมีการพูดคุยปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องงานที่ต้องทำร่วมกัน ในการทำงาน มีการ

ร่วมวางแผนการทำงาน ร่วมประเมินผลงาน และร่วมแก้ไขปรับปรุงการทำงานเป็นทีมและเพื่อนร่วมงานพยายามช่วยกันแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่จะนำมาใช้ในการทำงานให้มีความถูกต้องรวดเร็ว

ระดับองค์การ หน่วยงานสามารถปรับตัวและพัฒนาการทำงานจนเป็นที่ยอมรับของสังคม ในหน่วยงานมีการจัดประชุมกำหนดทิศทางและเตรียมการแก้ไขในปัญหาในอันที่จะเกิดขึ้นอย่างกะทันหันตามวิกฤตการณ์และสถานการณ์ การกำหนดหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรที่ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นต่อการทำงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากร เช่น ฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมต่างๆ ภาษาต่างประเทศ มีการนำความรู้ใหม่ที่ได้มาเผยแพร่เพื่อให้เกิดการสร้างประโยชน์และนำไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อองค์การและบุคลากรในหน่วยงาน การจัดประชุมหรือสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน และเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อให้ทุกคนได้พบกันสร้างความไว้วางใจและถ่ายทอดความรู้ระหว่างกัน

รูปแบบและวิธีการดำเนินการ ผู้บริหารระดับรองนายกองค์การ/รองหัวหน้าหน่วย งานเป็นผู้ทำโครงการการบริหารจัดการองค์การไปขยายให้ผู้ปฏิบัติงานและมีการกำหนดตัวบุคคลที่มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการทำงาน มีการจัดสรรงบประมาณอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการดำเนินงานภายในองค์การ มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์หรือทิศทางบริหารจัดการเพื่อให้รู้ว่าต้องการอะไร การทำโครงการบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน มีการจัดให้สมาชิกของหน่วยงานไปปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการองค์การจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

ผลการศึกษา การบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารทางพุทธศาสนาพบว่า ด้านลัจจะ ผู้บริหารรักษาระเบียบ มีวินัย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงาน พิจารณาความดีความชอบ ด้วยความเป็นธรรม ซื่อตรง และยุติธรรม

ผู้บริหารได้บริหารงานด้วยความซื่อตรง ซื่อสัตย์ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีความจริงใจ ทำหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพของตนจนเกิดประสิทธิภาพในการบริหารงาน องค์การตั้งใจทำงานด้วยความวิริยะ อุตสาหะโดยปฏิบัติสม่ำเสมอ

ด้านทมะ ผู้บริหารได้ส่งเสริมพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงานโดยฝึกอบรมในด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารได้บริหารงานด้วยการเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี ผู้บริหารปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความเสมอต้นเสมอปลายต่อเพื่อนร่วมงาน และมีความเป็นกลาง ผู้บริหารมีเทคนิคในการรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ ชักถาม หรือให้คำปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำต่างๆ ผู้บริหารได้บริหารงานองค์การส่งเสริมปลูกฝังให้ใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง

ด้านขันติ ผู้บริหารมีความอดทนต่อความยากลำบาก เมื่อมีปัญหาสามารถแก้ไขได้ถูกต้อง สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเพื่อนร่วมงานอย่างเหมาะสมในองค์การ บริหารงานโดยไม่แสดงความไม่พอใจ เมื่อเกิดความขัดแย้ง ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา บริหารงานด้วยความเป็นธรรม รับฟังปัญหาของผู้ร่วมงานในองค์การอย่างเต็มที่ ปฏิบัติตนโดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ

ด้านจาคะ ผู้บริหารองค์การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปกครองเพื่อนร่วมงาน มีการให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานทุกฝ่าย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลหมู่คณะด้วยความมีเมตตาอารีต่อบุคลากรในองค์การ มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักใหญ่ มีความมุ่งมั่น เสียสละ เพื่อประโยชน์ขององค์การเป็นสำคัญ

ผลการศึกษา การสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารตามหลักการทางตะวันตก และตามหลักการทางพุทธศาสนาพบว่า หลักการบริหารงานสมัยใหม่

กับหลักการบริหารงานเชิงพุทธศาสตร์ ในปัจจุบัน การบริหารงานหรือการจัดการองค์การมีความจำเป็นต้องใช้ศาสตร์ในการบริหารงาน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากโลกในยุคปัจจุบันเป็นระบบทุนนิยม หรือบริโภคนิยมที่แสวงหากำไร และ มีการแข่งขัน เพื่อให้เหนือกว่าคู่แข่ง ทั้งในเชิงบริหารงาน และการพัฒนาองค์การ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์การ จึงมีหลักการบริหารสมัยใหม่เข้ามาเป็นกลยุทธ์ หรือหลักการในการบริหารจัดการ ในขณะที่เดียวกันก็มีนักวิชาการทางตะวันตกกำลังสนใจหลักการในทางพระพุทธศาสนาผสมผสาน และประยุกต์ใช้กับหลักการบริหารจัดการ เพราะเขาถือว่าการที่จะใช้หลักการ วิธีการ หรือเทคนิค ของ นักวิชาการทางตะวันตก ซึ่งพัฒนาการการบริหารจัดการมาไม่เกิน 100 ปี นั้นยังเป็นหลักการที่ยังยึดกับวัตถุ รวมทั้งมีผู้แพ้ผู้ชนะ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งหวังกำไรและการแข่งขัน ดังนั้นเมื่อนักวิชาการทางตะวันตก ได้เข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนา ทำให้เขาเห็นว่าศาสตร์แห่งการบริหารจัดการที่ยั่งยืน และดำรงความเป็น มนุษย์ที่จะอยู่ร่วมกันโดยสันติสุขนั้น คือ ศาสตร์ในการบริหารจัดการเชิงพุทธศาสตร์

การอภิปรายผล

การบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารทางตะวันตกพบว่า การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือที่หลายหน่วยงานใช้ในการพัฒนาองค์การ การที่จะทำให้องค์การก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมีเอกภาพหรือการก้าวไปด้วยกันนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาคนในองค์การให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกับทิศทางและเป้าหมายขององค์การ ซึ่งการจัดการความรู้ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การนี้ จะช่วยพัฒนาบุคคล กลุ่มคน และองค์การในการสร้างความรู้ความเข้าใจในงาน การสร้างพฤติกรรมที่ดี และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง องค์การเป็นนวัตกรรมองค์การต่อไป ดังนี้

1. ระดับบุคคล การวิเคราะห์องค์การในระดับนี้

เป็นระดับต้น เพราะในแต่ละองค์การจะประกอบด้วยบุคคลที่มีความแตกต่างกันในแต่ละด้าน เช่น อายุ เพศ สถานภาพ ทัศนคติ ค่านิยม และระดับความสามารถ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมของคนในองค์การโดยตรงทั้งในด้านการรับรู้ การตัดสินใจ การเรียนรู้ และการจงใจ การวิเคราะห์ระดับนี้จะทำให้สามารถบริหารจัดการบุคลากรให้เหมาะสมกับงานแต่ละประเภทได้

2. ระดับกลุ่ม เมื่อบุคคลทำงานร่วมกันจะส่งผลให้เกิดความคิดที่คล้อยตามกันและแตกต่างกันตามความแตกต่างของบุคคล การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมองค์การจึงต้องวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของกลุ่มด้วย โดยศึกษาพื้นฐานกลไกของพฤติกรรมกลุ่มและวิธีการซึ่งบุคคลในกลุ่มได้รับอิทธิพลโดยรูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลนั้นคาดหวังจะแสดงออก การยอมรับและผลกระทบระหว่างบุคคล รวมทั้งในเรื่องการติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจของกลุ่ม ความเป็นผู้นำ อำนาจและการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม และระดับความขัดแย้ง ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบทีมงานให้มีประสิทธิภาพ

3. ระดับองค์การ การวิเคราะห์ระดับนี้เป็นระดับที่มีความซับซ้อนมากที่สุด เนื่องจากเป็นการรวมโครงสร้างที่เป็นทางการของพฤติกรรมในระดับบุคคลแต่ละคน และพฤติกรรมระดับกลุ่มเข้าด้วยกันโดยจะต้องวิเคราะห์เกี่ยวกับการออกแบบขององค์การที่เป็นทางการ เทคโนโลยี กระบวนการทำงาน และนโยบายทรัพยากรมนุษย์ขององค์การและการปฏิบัติ วัฒนธรรมภายใน ตลอดจนระดับความตึงเครียดในงาน

โดยการวิเคราะห์ใน 3 ระดับข้างต้น จะทำให้ทราบข้อมูลว่าบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์การควรมีวิธีการดำเนินงานในทิศทางใด เพื่อให้เกิดประสิทธิผลกับงานมากที่สุด ซึ่งการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์การที่ไม่เหมาะสม จะทำให้องค์การมีการเพิ่มผลผลิต ลดการขาดงาน ลดการออกจากงาน มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีขององค์การ

และเกิดความพึงพอใจในการทำงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเพิ่มผลผลิต เป็นการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งการดำเนินงานต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดต้องอาศัยทรัพยากรสำคัญ โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์

2. ลดการขาดงาน การที่บุคลากรในหน่วยงานขาดงานอันอาจมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งระหว่างบุคลากร จึงทำให้ไม่มาทำงาน ถือเป็นความล้มเหลวในการบริหารงานบุคคลประการหนึ่ง ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนกลวิธีในการบริหาร เช่น ผลตอบแทน การจัดสวัสดิการ เพื่อให้อัตราการขาดงานของบุคลากรลดลง ฯลฯ

3. ลดการออกจากงาน องค์กรที่มีการหมุนเวียนของบุคลากรในระดับสูงจะส่งผลให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง และเกิดผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการสรรหาคัดเลือก และมีกอบรมบุคลากรใหม่ โดยเฉพาะการลาออกของบุคลากรที่มีคุณค่า จะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพขององค์กรอย่างมาก

4. พฤติกรรมองค์กรเป็นพลเมืองดีขององค์กร ถึงแม้จะเป็นพฤติกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการกับงาน แต่ช่วยสนับสนุนการทำงานในหน้าที่ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรจะประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องให้บุคลากรมีความสามารถทำงานได้เพิ่มขึ้นจากภาระงานปัจจุบัน และให้มากกว่าความคาดหวังของลูกค้าหรือผู้รับบริการ เช่น ในเรื่องการช่วยเหลือกัน การทำงานเป็นทีม การหลีกเลี่ยงความขัดแย้งโดยไม่จำเป็น ฯลฯ ซึ่งในเรื่องนี้ต้องสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในองค์กร

5. ความพึงพอใจในการทำงาน โดยทั่วไปหากบุคลากรมีความพึงพอใจในการทำงาน จะมีผลผลิตของงานเพิ่มขึ้นมากกว่าบุคลากรที่ไม่พอใจในการทำงาน ซึ่งความไม่พอใจนั้นจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือการลาออกจากงานตามมา ผู้บริหารจึงต้องพิจารณาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นให้พนักงานเกิดความพึงพอใจด้วย เช่น งานที่มี

ลักษณะท้าทาย ค่าตอบแทน เป็นต้น

การจัดการความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การ เป็นหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งการจัดการความรู้จะช่วยให้เกิดการวิเคราะห์องค์การในระดับบุคคล กลุ่ม และองค์การ และมีการนำองค์ความรู้หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่างๆ มาปรับให้สอดคล้องกับการพัฒนาบุคลากรและการปฏิบัติงานของบุคลากร อันส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารทางพุทธศาสนาพบว่า ความสำเร็จของนักบริหาร ตามหลักพุทธธรรม เป็นหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่นำมาใช้ปฏิบัติสำหรับนักบริหารเพื่อความสำเร็จในการบริหารงานที่รู้จักในเรื่อง การครองตน ครองคน ครองงาน ซึ่งสามารถอธิบายหลักธรรมได้ดังนี้ การครองตน หมายถึง การที่บุคคลมีหลักยึดในการดำเนินชีวิตเพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง ประสบความสุข อยู่เย็นเป็นสุขในชีวิตที่ถาวรหลักธรรมในการครองตนของนักบริหารที่สำคัญได้แก่

การมีสัจจะ จริง ตรงแท้ มีความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐาน เป็นคนจริงต่อความเป็นมนุษย์ของตน ปลูกนิสัยความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในตัว เป็นคนหนักแน่นมั่นคง มีความเจริญก้าวหน้าในการประกอบหน้าที่การงาน ได้รับการเคารพยกย่อง มีคนเชื่อถือ และยำเกรง ครอบครัวมีความมั่นคง ได้รับเกียรติยศชื่อเสียง

การมีทมะ ฝึกตน ช่มจิต และรักษาใจ บังคับตัวเอง เพื่อลดและละกิเลส และรักษาสัจจะ ปลูกฝังนิสัยรักการฝึกฝนตนให้เกิดขึ้นในตัว ทำให้เป็นคนมีความสามารถในการทำงาน ไม่มีเวรกับใคร ยับยั้งตนเองไม่ให้หลงไปทำผิดได้ สามารถตั้งตัวได้ มีปัญญาเป็นเลิศ

มีขันติ ออดทน ไม่ใช่เพียงแต่อดทนกับคำพูดหรือการกระทำของผู้อื่นที่เราไม่พอใจ แต่หมายถึงการอดทนอดกลั้นต่อการบีบบังคับของกิเลส ปลูกฝังนิสัยการอดทนต่ออุปสรรคและปัญหาต่างๆ ทำงานได้ผลดี สามารถ

เป็นหลักในครอบครัวได้ สามารถเป็นหลักให้กับบริวารได้ ไม่มีเรื่องวิวาทกับคนอื่น ไม่หลงผิดไปทำความชั่วได้ ทำให้ได้ทรัพย์มา

การมีจาคะ เสียสละ บริจาคสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่ในตน โดยเฉพาะกิเลสเพราะนั่นคือสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่กับตน ละนิสัยไม่ดีต่างๆ ปลูกฝังการมีอารมณ์ผ่องใสและนิสัยเสียสละให้เกิดขึ้นในตัว เป็นการสร้างความปลอดภัยแก่ตนเอง เป็นที่นับหน้าถือตาของคนทั่วไป ครอบครัวและสังคมเป็นสุข มีกัลยาณมิตรรอบตัว สรุปแล้วคุณของการมีศราวาสธรรมโดยรวม ก็คือ เมื่อมีสังขจะย่อมมีเกียรติยศชื่อเสียง เมื่อมีทมะย่อมได้รับปัญญา เมื่อมีขันติย่อมเกิดทรัพย์ในบ้าน และเมื่อมีจาคะย่อมเกิดมิตรที่ดีไว้เป็นสมัครพรรคพวกในสังคม

ศราวาสธรรม เป็นหลักธรรมที่ประชาชนคนธรรมดาทั่วไปจำเป็นต้องมีไว้เพื่อเป็นหลักยึดในการดำเนินชีวิต เหมือนเป็นอาการณ์ประดับกายที่มีค่า ทำให้เป็นคนที่มีลักษณะน่าเชื่อถือ น่าเคารพ น่าศรัทธา น่าไว้วางใจ เป็นหลักธรรมที่เสริม

การสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหาร ตามหลักการทางตะวันตก และตามหลักการทางพุทธศาสนา พบว่า ถ้ามองภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ แล้วจะพบว่า มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่จะเห็นการเปลี่ยนแปลง เพื่อรับใช้ระบบทุนนิยมหรือบริโภคนิยม ในช่วงแรกของการบริหารงาน ซึ่งอยู่ในยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรม จะเน้นการบริหารงานในองค์กร เพื่อลดต้นทุนการผลิต และการผลิตสินค้าในปริมาณมากๆ แต่ในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารงาน เพื่อรองรับระบบ การบริหารงานสมัยใหม่ เข้ามาปรับปรุงการบริหารงานขององค์กร จึงทำให้การบริหารงานมีความซับซ้อน ต้องใช้กลยุทธ์ด้านต่างๆ มาปรับเข้ากับระบบการบริหารงาน เน้นการแข่งขัน และผลกำไรสูงสุด เพื่อสนองระบบบริโภคนิยม จึงมีศาสตร์ในการบริหารงานสมัยใหม่เข้ามาแทนที่ระบบเก่า โดยเพิ่ม องค์ความรู้ในการบริหารงานเกี่ยวกับ

ทรัพยากรมนุษย์ให้มีการเพิ่มทักษะเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ เข้ามาประกอบเป็นหลักในการพัฒนาการบริหารงานสมัยใหม่ โดยเฉพาะการแข่งขันขององค์กรที่มีความ หลากหลาย จึงมีการนำเอาเรื่องสมรรถนะ (Competency) เข้ามาใช้ในหลักการบริหารสมัยใหม่ มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการระบุทรัพยากรบุคคลว่ามีความสามารถและความรู้ที่หลากหลายน รวมทั้งเป็นผู้มีความสามารถดีที่สุดใน การแสวงหาความแตกต่างจากบุคคลทั่วไป นำมาเป็นบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างความ เป็นเลิศขององค์กร ในการบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร เพื่อการแข่งขันที่มีศักยภาพเหนือกว่า องค์กรอื่นๆ ก่อนอื่น ต้องขอกกล่าวถึงระบบบริหารงานที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงมาเป็นระบบบริหารงาน สมัยใหม่ที่มีการพัฒนาการในรูปแบบต่างๆ อาทิ การบริหารงานองค์กรเมืองค์ ประกอบสำคัญที่หนักบริหารงาน ควรคำนึง เพื่อให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ ประกอบไปด้วย เงิน (money) วัสดุดิบ (materials) เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ (machine or equipment) และแรงงาน หรือคน (man) องค์กรความรู้ ในการบริหารงาน ในยุคต้นๆ ของการพัฒนาการบริหารงาน สมัยใหม่ จะคิดถึงองค์ประกอบสำคัญดังกล่าว เพื่อพิจารณากำหนดเป้าหมายขององค์กร ว่าจะมีทิศทางหรือแนวทาง ในการบริหารองค์กรอย่างไร แต่ต่อมามีการพัฒนากระบวนการบริหารงาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร ตามโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันสูง จึงมีการสร้างระบบการบริหารงานที่เน้นคนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงานสมัยใหม่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายนขึ้น จึงได้มีแนวความคิดในการบริหารคนหรือ ทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรของตน เพื่อความสำเร็จและบรรลุผลสำเร็จ โดยให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เข้ามาสนับสนุนการบริหารงานของ องค์กร เพราะเนื่องจากประเทศไทยต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งถือว่าเป็นประเด็นที่สำคัญของสังคมไทย หรือองค์กร ต้องให้ความสนใจ เพราะว่าการบริหารจัดการ

จะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากโลกในอนาคตเป็นโลกที่ทำงานในสิ่งแวดล้อมที่เป็นพลวัตรมากขึ้น การแข่งขันจะมีอัตราที่สูงขึ้น และเป็นการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของความคาดหวังทางสังคมเพิ่มขึ้น และจะกดดันเรียกร้องในองค์กร มีการปรับตัวเพื่อแสวงหาแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยเฉพาะการพยายามให้เกิด “การมีส่วนร่วม (Participation)” มากขึ้น การให้อำนาจ (Empowerment) “การเข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement)” “การทำงานเป็นทีม (Teamwork)” ทั้งหมดจะต้องพัฒนาไปพร้อมๆ กัน โดยผ่านกระบวนการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจจาก องค์กรประกอบสำคัญข้างต้น คือ บุคคล (man) เงิน (money) วัสดุอุปกรณ์ (materials) และการจัดการ (management) หรือกระบวนการทางการบริหาร (Administration) นักวิชาการ ชื่อ Lather Gulicks และคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร ที่เรียกว่า “POSDCORB” ไว้ 7 ประการ คือ

1. การวางแผนงาน (Planing) หมายถึง องค์กรควรที่จะกำหนดแผนงานกิจการ เพื่อให้ หมู่สมาชิก หรือ บุคลากรในองค์กรมีทิศทางในการปฏิบัติงานหรือทำงานร่วมกันอย่างกลมกลืนไปในทางเดียวกัน

2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดการโครงสร้างองค์กรให้มีสายบังคับบัญชา ที่คล่องตัว การเชื่อมสายบังคับบัญชาให้แน่นแฟ้น และมีความจงรักภักดีต่อองค์กร เพื่อสนับสนุนนโยบายของผู้บริหารในระดับสูงเป็นอย่างดี

3. การบริหารงานบุคคล (Staffing) การส่งเสริมและพัฒนาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร

4. การวินิจฉัยสั่งการ (Directing) องค์กรต้องมีการวินิจฉัยสั่งการที่รวดเร็วแม่นยำ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหารองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร

5. การประสานงาน (Co - ordinating) เป็นการประสานงานในเชิงระบบในองค์กร หรือ นอกกระบวนองค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ทั้งในองค์กรและนอกองค์กร

6. การเสนอรายงาน (Reporting) องค์กรจะต้องมีการตรวจสอบข้อมูลผลการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ การรายงานข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ และเป็นข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเที่ยงตรง มีมาตรฐาน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนข้อมูล จะทำให้การบริหารองค์กรได้อย่างแม่นยำ รวดเร็วต่อผู้บริหาร

7. การจัดทำงบประมาณ (Budgeting) องค์กรควรจัดทำระบบบัญชี และงบประมาณเป็น แบบมาตรฐาน ซึ่งสามารถตรวจสอบระบบบัญชี (Balance Sheet) ได้อย่างมีระบบในการบริหารงานองค์กร

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานสมัยใหม่จำเป็นต้องอาศัยวิทยาการด้านการจัดการบริหารเข้ามาสนับสนุนองค์กร เพื่อเสริมพลังการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล พัฒนาทรัพยากร - มนุษย์ (บุคคล) ขององค์กรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ รวมทั้งใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาสนับสนุน ด้านฐานข้อมูล การสร้างบุคลากรในองค์กร ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ การสร้างความเป็นธรรม ความเสมอภาคในองค์กร การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ มีการประสานประโยชน์ สร้างความร่วมมือการกระจายอำนาจที่เหมาะสม จะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการสมัยใหม่เพื่อนำองค์กรเข้าสู่โลกาภิวัตน์ และความสำเร็จเปรียบในเชิงแข่งขัน ของระบบทุนนิยมในปัจจุบัน ซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

หลักการบริหารทางพุทธศาสนา เกี่ยวข้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีคุณค่ามากกว่าสองพันห้าร้อยกว่าปี ในยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคทุนนิยมในปัจจุบัน การบริหารจัดการสมัยใหม่ ต่างก็กลับมาทบทวนบทบาท

ทางวิชาการในการบริหารจัดการสมัยใหม่ว่า ยังคงเป็นแนวทางเดียวหรือไม่ ที่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจะต้องสนองตอบต่อระบบทุนนิยมที่เน้นการแข่งขันและสร้างผลกำไร หรือการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรเพียงอย่างเดียว การบริหารจัดการสมัยใหม่ยังขาดอะไรบางอย่างที่เป็นนามธรรมที่เกี่ยวกับมนุษย์ที่จะต้องอยู่ร่วมกัน รวมทั้งสิ่งแวดล้อมในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงและมีผลกระทบต่อสังคมและองค์กร หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่กล่าวถึงการบริหารจัดการมีอยู่มากมาย เป็นคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ยังทันสมัยอยู่จนถึงปัจจุบันและในอนาคต แต่ในที่นี้ จะได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาบางประการ ได้แก่ หลักสัพพัญญูธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดง ไว้ในสัพพัญญูสูตร (พระไตรปิฎกเล่มที่ 23) อันเป็นแนวทางในการบริหารจัดการเชิงพุทธศาสตร์เพียง หลักธรรมหนึ่ง เพื่อประกอบการพิจารณาว่า หลักการบริหารเชิงพุทธศาสตร์มีได้มุ่งหวังกำไร หรือการแข่งขันเพียงอย่างเดียว แต่ได้บรรจุหลักการที่สร้างคามยั่งยืน การไม่เบียดเบียน การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ มีความเมตตาต่อกัน และรู้เท่าทันโลก โดยมีได้ปฏิเสธ

กระแสโลกาภิวัตน์ หรือระบบทุนนิยมในปัจจุบัน แต่ให้ยึดหลักการอยู่ร่วมกันและรู้เท่าทันโลก

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาเรื่องการบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารทางตะวันตกและตามหลักการทางพระพุทธศาสนา ทำการศึกษาเพียงจังหวัดเดียว ดังนั้นการทำวิจัยครั้งต่อไปควรทำหลายจังหวัดมากกว่าที่ศึกษาในครั้งนี้จะทำให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น
2. การทำวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในหลายประเด็น เช่น ข้อจำกัดในด้านระยะเวลาในการเก็บข้อมูล การเข้าถึงแหล่งข้อมูล ดังนั้นผู้ที่ทำวิจัยในหัวข้อนี้ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบสองกลุ่มจะทำให้งานวิจัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. การบริหารจัดการองค์การภาครัฐที่ประสบความสำเร็จตามหลักการบริหารทางตะวันตกและตามหลักการทางพระพุทธศาสนา มีหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องขึ้นอยู่กับลักษณะของท้องถิ่นประเพณีและวัฒนธรรม ดังนั้นในการทำงานวิจัยครั้งต่อไปควรตระหนักถึงความหลากหลายของปัจจัยตามบริบทของแต่ละพื้นที่

บรรณานุกรม

- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. หนังสือนวโกวาท
 สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. ธรรมวิภาคปริเฉทที่ 2
 สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. พระพุทธประวัติเล่ม 1-2-3
 พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรมคลังปริยัติ คล้อย ทรงบัณฑิต
 พระโสภณคณาภรณ์ (ระแบบ จิตญาโณ). ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา
 พระเทพดิลก (ระแบบ จิตญาโณ). เสริมสร้างสู่สุขสันต์
 พระเทพดิลก (ระแบบ จิตญาโณ). ธรรมปริทรรศน์
 ทวีช เปล่งวิทยา. ธรรมมานุกรม.
 พระพุทธโฆสจารย์. อรรถกถาสัมตปาสาทิกา
 พระพุทธโฆสจารย์. อรรถกถาพระธรรมบท
 ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2550). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธนธัชการพิมพ์.
 (<http://swhcu.net/km/mk-articles/sw-km/106-loc-budht.html>)
 Dale, Earnest. Management: Theory and Practice. New York: McGraw-Hill Book อปริหานิธรรม คือ
 ธรรมอันเป็นไปเพื่อความไม่เสื่อม 7 ประการ Company. 1965.
<http://www.cmmcu.com/sanga/web55/option/document/.../1324609310.doc>
<http://www.kr.ac.th/ebook/savalee/b1.htm>
<http://www.learntripitaka.com/scruple/thit6.htm>
 Newstrom, J.W & Davis, K. (1997). Organizational behavior: Human behavior at work. New York:
 Von Hoffmann.
 Robbin, S.P. (1996). Organizational Behavior: Concepts Controversies Application. 11th edition, New Jersey:
 Prentice Hall.
 Robbin, S.P. (2005). Organizational Behavior. 11th edition. New Jersey: Pearson Education.

ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก

- เจ้าคณะจังหวัดชลบุรี วัดบางพระ วรวิหาร อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
 รองเจ้าคณะจังหวัดชลบุรี วัดเขาถ้ำ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
 เจ้าคณะอำเภอมือง วัดนอก อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี
 นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
 นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
 นายกเทศมนตรีเมืองอ่างศิลา อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี
 รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
 นายกเทศมนตรีนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
 ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี